

2 Sağlık alanında sorunlara çözüm Sendika ve sivil toplum ittifakı kuruluyor

3 Nitelikli eleman sıkıntısı Hilmi Gashi ile röportaj

4 Çalışma saatlerinin azaltılması Uia Manifesto yayımladı

Nr. 2 | Mart 2024 | türkçe

«Work» Gazetesinin eki olarak yayınlanır | Redaksiyon T +41 31 350 21 11, F +41 31 350 22 11 | info@unia.ch | www.unia.ch

AHV-13 için Güçlü bir EVET

Sendikaların tarihi başarısı

Sendikalar 3 Mart da tarih yazdı. Emeklilerin daha fazla maaş alması için verilen büyük mücadele kazandı.

İsviçreli seçmenler 3 Mart 2024 tarihinde «Yaşlılıkta daha iyi bir yaşam için» 13. AHV/AVS emeklilik maaşı girişimini büyük bir çoğunlukla onayladı. Bu hem sendikalar için hemde toplumdaki dayanışma ve adalet için de büyük bir zaferdir. Halkın ve kantonların çoğunluğu 13. emeklilik girişimini onaylarken, emeklilik yaşının yükseltilmesine yönelik bir girişimi de açıkça reddetti. 13. emekli maaşı enflasyonun telafisine katkı sağlayacaktır. Aynı zamanda toplumdaki dayanışmanın güçlenmesi içinde atılmış önemli bir adımdır. Toplumun algısında bir değişiklik olması açısından da umut vericidir.

Marek Wieruszewski

Halkın % 58 i 13. emekli maaşına evet derken % 70 i emekli yaşının yükseltilmesine hayır dedi. Bir girişimin yasal olarak uygulamaya konması için gerekli olan kantonların çoğunluğu da sağlandı. 26 Kantondan 16 sı 13. emekli maaşına evet dedi.

Girişimin karşıtları, korkutma kampanyaları için üç kat daha fazla para harcadılar. Ancak, sendikaların büyük seferberliği girişimin başarısında belirleyici bir rol oynadı. Normalde sandığa gitmeyen insanları harekete geçirmeyi başardık. Kararlı mücadelemizle gurur duymalıyız. Harika bir iş çıkaran sadece sendikalar değildi, göçmen dernekleri yöneticileri ve üyeleride çok başarılı bir çalışma yürüterek, 13. emeklilik maaşı için mücadele ettiler.

Büyük mücadelenin karşılığını aldık

Siyaset bilimcisi Lukas Golder'e göre iki önemli gelişme oldu: Birincisi 13. AHV emeklilik maaşına evet denildi. İkincisi ise oy kullananların oranının %58.3 gibi yüksek olmasıydı. Bu, kadınlara oy hakkının tanınmasından bu yana, halk oylamasındaki dokuzuncu en yüksek katılım oranıydı. Oy kullananları analiz edecek olursak, çok kazanan insanların çoğunluğunun 13. emeklilik maaşına karşı olduğunu görüyoruz. Ancak bu kez düşük gelirli insanların oylamaya katılımı daha çoktu ve sonucu belirlediler.

Düşük gelirli birçok emekli için somut iyileştirme

Birçok emeklilerin maddi durumunun iyileşmesini sağlayacak olan girişimin şimdi Parlamento tarafından uygu-

lamaya konması gerekiyor. 13. AHV emekli maaşının 1 Ocak 2026'dan itibaren ödenmesi ve %8,33'lük bir artışa yol açması bekleniyor. Tek yaşayan kişilerin AHV'den alacağı en düşük yaşlılık aylığı 1225 CHF olacak. Evli çiftler 13. emeklilik maaşı olarak yılda 3675 CHF'ye kadar ek ödeme alacaklar.

Toplum algısında sembolik dönüş

Somut iyileştirmelerin yanı sıra, girişimin başarısı İsviçre'deki toplumun algısının yavaş yavaş değişmekte olduğuna dair umut veriyor. Bu girişim İsviçre tarihinde kabul edilen ilk sosyal dayanışma girişimidir. «Sonuç İsviçre için büyük bir sosyal ilerlemedir. Emeklilik hizmetlerinin geleceği konusunda güven veriyor. Ayrıca daha iyi ücret, uygun sağlık sigortası primleri ve

ikinci sütundaki emeklilik hırsızlığına karşı vereceğimiz mücadelemizde güçlendiriyor» dedi Unia Başkanı Vania Alleva.

Sendikaların bir diğer önemli başarısı

Genç Liberallerin emeklilik girişiminin net bir şekilde reddedilmesi önemli bir başarı. Sadece %25.3'lük bir kesim emeklilik yaşının yükseltilmesini desteklemiştir. Sendikalardan bu büyük bir başarıdır, çünkü argümanlarımız merkez sağdakilere kadar ulaşmış ve onları ikna etmiştir. Bu sonuç aynı zamanda emekli haklarında daha fazla sosyal kesinti yapılmasına ve emekli maaşlarının kötüleşmesine karşı verilen önemli bir sinyaldir.

Başyazı

Pazar günü sabahın erken saatlerinde, benim gibi İsviçre vatandaşı olmuş ve oy kullanma hakkına sahip bir meslektaşımın bir mesajı aldım: «Kazanacak mıyız diye sordu?» Cevabımda güven vermek istedim: «Bilmiyorum. Ama sonucun olumlu olacağına inanıyorum» diye yazdım ve kendimi cesaretlendirdim. Bunu, arkadaşımın oy zarfını posta kutusuna koyarken çektiği fotoğrafı bana göndermesi izledi.

Bu fotoğraf ve «Başarabilecek miyiz?» şeklindeki kısa soru, bu oylamanın ülkedeki insanlar için önemini ve aynı zamanda göçmen kökenli birçok meslektaşımın bu evet oyunu gerçeğe dönüştürme konusundaki kararlılığı hakkında çok şey anlatıyordu.

Kampanya süresince aktivistlerimiz iş yerlerinde, sokaklarda, camilerde ve kiliselerde, aile kutlamalarında ve dernek etkinliklerinde broşürler dağıttılar ve 13. AHV/AVS lehine konuşmalar yaptılar, bilgilendirdiler. Faaliyetlerin resim ve videoları sosyal medyada ve WhatsApp'ta özenle paylaşıldı. Her gün bir etkinlik yapılıyordu. Bu bize başarıya güven veriyordu. Meslektaşımın ikinci mesajı 13:01'de geldi «başardık tebrikler. Teşekkür ederim!».

O anadan itibaren inanılmaz bir şeyi başardığımızı fark ettik. 3 Mart'ta birlikte tarihin bir parçasını yazdık. Bu tek kelimeyle harikulade. Sevgili aktivistler, değerli mücadele için teşekkür ederim. Gücümüzü, birlikte ve dayanışma içinde hareket etmek belirliyor. Bunu sürdürelim, çünkü yakında pansiyon kasadaki kesintilere karşı mücadele etmek zorunda kalacağız. Aynı kararlılık, güç ve neşayla, daha iyi emeklilik ve daha fazla satın alma gücü için mücadelemizin bin sonraki etapını başlatacağız!

Hilmi Gashi

Kısa haberler

Satış personeli için zafer

Valais seçmenleri, daha uzun çalışma saatleri ve turistik bölgelerin genişletilmesini öngören, mağazaların çalışma saatlerine ilişkin kanton yasasının (LÖG) revize edilmesine karşı oy kullandı. Seçmenler böylece satış personeliyle dayanışma içinde olduklarını göstermiş oldular. Satış personeli zaten düşük ücretler ve ağır çalışma koşullarıyla mücadele ediyor. Unia ile birlikte satış personeli son yıllarda çok sayıda başarı elde etti. Mağazaların çalışma saatlerinin uzatılması, çalışanlar için de çalışma saatlerinin artmasına ya da esnekleşmesine yol açıyor. Bu sadece sağlığa zarar vermemekle kalmıyor, aynı zamanda sosyal ve aile yaşamında olumsuz etkiliyor.

Micarna'nın kapatılması: müzakere yerine grev kırıcılığı

Ecublens (Vaud kantonu) merkezli Migros'un kardeş şirketi Micarna'nın çalışanları grevlerini sürdürüyor. 84 kişinin çalıştığı fabrika kapatılacak. Migros Grubu, ilan edilen kapanışla ilgili görüşmelere girmeyi reddediyor. Görüşme yerine, çalışanlara baskı uyguluyor ve iki personel kiralama şirketten büyük masraflarla grev kırıcıları organize ediyor. Çalışanların yüzde 90'ı kendilerini temsil etmesi için Unia'yı görevlendirdiler. Çalışanlar grevlerini uzatarak, Micarna ve Migros yönetimlerine müzakerelerin bir an önce başlatılması taleplerini yinelemektedirler.

Unia'nın 2023 te istikrarlı üye artışı

Hizmet mesleklerindeki büyüme, daha fazla kadın üye ve çok sayıda çalışan üye – Unia'nın 2023 yılındaki üye gelişiminde etkileyici oldu. Emekli ve çalışmayan üyelerin sayısındaki düşüşler tabloyu bulanıklaştırmaktadır. 2023 yılı sonunda Unia sendikasının 174450 üyesi vardı. Bu, üye sayısının bir önceki yıla kıyasla sabit kaldığı anlamına geliyor. Geçen yıl sendika, gelecek vaat eden hizmet sektöründe üye kazanmayı başardı: 53000'in üzerinde olan bu sektördeki üye sayısı, «geleneksel» inşaat, ticaret ve sanayi sektörlerinden daha yüksek. Buna kadınların oranındaki istikrarlı artış da eşlik etmektedir. Unia, koronavirüs yıllarında en belirgin olan üyelik büyümesindeki düşüşü engellemiştir. Şimdi büyüme yoluna ilerlemeyi hedefliyor.

Kültür çalışanlarının yetersiz gelir ve güvencesiz sosyal güvenliğe karşı mücadelesi

Kültür çalışanları genellikle çok düşük gelire ve sosyal sigorta da büyük boşluklara sahiptir. İsviçre Sendikalar Federasyonu, kültür dernekleriyle birlikte, ulusal kültür politikası çerçevesinde uygun ücretlendirmenin teşvik edilmesini ve kültür çalışanları için sosyal güvenliğin – özellikle AHV ve işsizlik sigortası açısından – genişletilmesini sağlamaya kararlıdır. Ancak yeni danışmanlık ve hizmet tekliflerinin etkili olabilmesi için kültür derneklerinin çalışmalarının uygulanması ile yakından ilgilenmesi gerekmektedir. Federal Konsey, «iş dünyası olarak kültürü» önümüzdeki dört yıl boyunca ulusal kültür politikasının odak noktası haline getirmeye karar vermiştir ve İsviçre Sendikalar Federasyonu bunu memnuniyetle karşılamaktadır.

Bakımda kriz

Değişim için sendika ve sivil toplum ittifakı kuruluyor

Bakım ve desteğe duyulan ihtiyaç giderek artıyor. Aynı zamanda, her ay yüzlerce bakıcı mesleği bırakıyor. Bunun nedeni, demografik gelişmelerden kaynaklanan maliyetleri azaltmaya yönelik bir dizi siyasi karar. Tüm topluma etkileri olan bu sağlık krizini değiştirmek için dayanışma ve güçlü bir seferberliğe ihtiyaç var.

Marie Saulnier Bloch

Federal İstatistik Bürosuna göre, 2040 yılına kadar 65 yaş üstü nüfus %52 oranında artacak ve 80 yaş üstü nüfus neredeyse iki katına çıkacaktır (+%88). Bu da yaşlılık ve uzun süreli bakım ihtiyacında %56'lık bir artışa yol açacaktır. Değişmeyen bir bakım politikası ise yaklaşık %60 daha fazla bakım yurtlarına ihtiyaç duyacaktır. Bu boşluğun göçmenlerle doldurulması zordur. Bu bir yandan İsviçre'nin kısıtlayıcı göç politikasından, diğer yandan da evde ve başka yerlerde artan bakım ihtiyacından kaynaklanmaktadır. Avrupa'da, komşu ülkelerde şimdiden yeni tedbirler olarak «kendi» bakıcılarını ellerinde tutmaya çalışıyorlar. Eğer profesyonel bir bakım ve destek mümkün değilse, bu boşluğu akrabalar doldurmak zorunda kalacaktır. Bu durum işgücü eksikliğinin daha da artmasına ve ekonomik kayıplara yol açacak, daha büyük sosyal eşitsizliğe ve cinsiyet eşitsizliğine neden olacak.

Acil önlemler alınmalı

Sağlık Personelini sektörde tutacak ve bakım hizmetlerine olan talebi azaltacak çalışma koşulları yaratılmalıdır. Bunu başarmak için bakım evleri, ayakta bakım ve günlük destek gibi ek hizmetler

Sendikalar işyerlerinde örgütlenmeyi güçlendirmek ve sivil toplum kurumlarıyla ittifak kurmak için çalışıyorlar.

oluşturulmalı ve finanse edilmelidir. Bu da maliyetlerin artmasına ve finansmanın değişmesine yol açacaktır. Sigortalılar bunu kendi cebinden ödemek zorunda değil. Bakım hizmetlerinin kamu tarafından geri ödeme oranı hızlı ve kapsamlı bir şekilde genişletilmelidir.

Sendikaların ve mesleki derneklerin sorumluluğu

Unia'nın uzun süreli bakım branşı yöneticileri Enrico Borelli ve Samuel Burri'ye

göre, sendikaların işyerlerinde daha iyi örgütlenmesine ve bakıcıların kendi çıkarlarını sokakta ve işyerlerinde temsil edebilmeleri için güçlü şekilde organize acilen ihtiyaç var. Buna paralel olarak sivil toplumun ilerici güçleri tarafından desteklenen güçlü bir harekete de ihtiyacımız var. Siyasi tartışmaları ancak birlikte etkileyebiliriz. Bunu hem içinde yaşadığımız toplumuza, hem yaşlılara hem de gelecek nesillere borçluyuz.

Çalışanlar 575 milyon kazandı

Coop'un başarı yılı – şimdi sıra personelde!

Coop Grubu'nun işleri çok iyi gidiyor. Coop çalışanları geçen yıl 575 milyon kâr elde ettirdi. Bu da yüzde 2,13'lük bir artışa tekabül ediyor. Satışlar da yüzde 2,2 oranında artmıştır.

Darinka Filipovic

Coop Grubu'nun işleri çok iyi gidiyor. Coop çalışanları geçen yıl 575 milyon kâr elde ettirdi. Bu da yüzde 2,13'lük bir artışa tekabül ediyor. Satışlar da yüzde 2,2 oranında artmıştır.

Çalışanlar yıllardır Coop'un başarısına önemli katkılarda bulunmuşlardır. Daha fazla baskı ve strese maruz kaldıkları bir ortamda onların bu başarısı daha fazla takdir edilmelidir. Güçlü sendikal mücadeleleri sayesinde son ücret görüşmelerinde önemli ücret artışları elde etmişlerdir. Ancak Unia üyeleri için düşük ücretli bir sektörde atılan adımın yolun sonu olmadığı açıktır. Hem ücretler hem de çalışma koşulları açısından acilen harekete geçilmesi ve iyileştirme yapılması gerekmektedir. Başarılı geçen mali yıl, Coop'un personele ve çalışma koşullarına yatırım yapabileceğini bir kez daha göstermiştir.

Coop Group'u çalışanları sayesinde sağlam bir konuma sahip

Kâr ve satışlardaki artış (+%2,13 ve +%2,2), süpermarketlerdeki ve coop.ch'deki (+%2,4) büyümenin yanı sıra Coop City büyük mağazalarındaki ve gastronomi sektöründeki olumlu gelişme Coop'un iyi bir konumda olduğunu göstermektedir. Coop özkaynaklardaki ilave büyüme ile, kendi deyimleri ile «kaya gibi sağlam bir finansal temele» sahip bir konumdadır.

Düşük ücretli perakende sektörü: Coop'un imkanları var

Perakende sektöründe çalışanlar sıkıntı çekiyor,

- İş yoğunluğu
- Yetersiz planlama
- ve buna bağlı stres, özellikle yarı zamanlı çalışanlar için.

Coop'taki Unia üyeleri yeni toplu iş sözleşme görüşmelerine hazırlanıyor.

Uzun çalışma günleri ve hafta sonu mesaisi birçok çalışan için iş yaşamının bir parçası.

Unia ve üyeleri, 2025 yılında müzakere edilecek olan yeni toplu iş sözleşmesi kapsamında Coop'un çalışanların bu zorlukları dikkate almasını sağlamakta kararlıdır. Özellikle bugün açıklanan yıllık sonuçlar, Coop'un çalışma koşullarını iyileştirmek için imkanı olduğunu açıkça ortaya koymaktadır – çalışanlar bunu fazlasıyla hak ettirler.

İyi çalışma koşulları için hep birlikte mücadele edeceğiz

Unia üyesi olun, mücadelemizi güçlendirelim!

Unia aktivistleri ile röportaj

Unia, çalışanların ve göçmenlerin hakları için mücadele ediyor

Bölgelerden gelen göç grupları delegeleri 24 Şubat'taki göç komisyonu toplantısında 2024 hedeflerini belirledi ve planlanan faaliyetleri tartıştı. Dört delegeye Unia'nın ve Unia göç grubunun kendileri için ne anlama geldiğini ve neden göç komisyonunda yer aldıklarını sorduk.

Emine Sariaslan

Lazim Bakija, emekli olana kadar iskele ustası olarak çalıştı. Sendika onun için çok önemli: «Unia'ya katıldım çünkü sendika tüm çalışanların haklarını koruyor ve onların sorunlarını savunuyor. Unia için insanların nereden geldiği, hangi dine mensup olduğu, hangi ikamet statüsüne sahip olduğu ya da ten renginin ne olduğu önemli değil. Unia ayrıca dil kursları ve ileri eğitim konusunda da destek sağlamaktadır. Ben Unia'dan vatandaşlığa geçiş için destek aldım». Unia'nın daha güçlü olabilmesi için üyelere ihtiyacı var. Bu yüzden Lazim de yeni üyeler ediniyor ve Unia gazetelerini ve bilgilerinin mahallesinde ve her zaman inşaat sahasında dağıtıyor. Lazim aynı zamanda «kağıtsız» işçilerin hakları konusunda da kararlı mücadele yürütüyor. Onun için Unia göç grubu, kendini açıkça ifade edebildiği ve zorlukları hakkında konuşabildiği bir yer. Lazim şunları söyledi: «Unia göç grubu benim için önemli çünkü göçmenler olarak sorunlarımız hakkında konuşabiliyor ve birlikte mücadele edebiliyoruz. Endişelerimizi merkez yönetim kuruluna ve yönetime kadar götürebiliyoruz – en alttan en üste kadar. Unia, yabancıların hakları, vatandaşlığa kabul, «kağıtsız» işçiler vb. konulardaki endişelerimizi siyasi arenaya taşıyor ve 13XAHV emeklilik maaşı gibi girişimleri başlatıyor.»

Döndü Yıldırım, 25 yıldır gıda sektöründe çalışıyor ve 24 yıldır Unia üyesi ve Aargau-Kuzeybatı İsviçre bölgesi yönetim kurulu üyesi. Ona göre Unia, «işçilerin ekonomik, sosyal ve kültürel haklarını ve çıkarlarını korumak ve geliştirmek için işçiler tarafından kurulmuş bir örgüt» ve bu nedenle sendikada aktif bir rol oynamaya karar vermiş. Bize kendisinin ve iş arkadaşlarının işyerinde yaşadığı büyük zorluklardan bahsediyor. «Dört vardiya çalışmaya zorlanıyoruz. Dört vardiya, hem ailenizden hem de sosyal hayatınızdan kopmamız anlamına geliyor. Başka bir deyişle, yaşamak için çalışmıyorsunuz, çalışmak için yaşıyorsunuz» diyor. Onu özellikle öfkeliendiren şey, sağlık nedenleriyle gece çalışmayan insanlara yapılan muamele: «Sağlığı gece vardiyası için uygun olmayan çalışanlardan sağlık raporu isteniyor. Böyle bir belge sunamayan çalışanlar büroya çağrılıyor ve işlerine son veriliyor.» Döndü bölgedeki meslektaşlarıyla bir toplantı düzenleyerek bu duruma karşı birlikte mücadele edeceklerini belirtiyor. Göçmenlere yapılan muameleyi adaletsiz buluyor. «Yeni yasalar göçmenler üzerindeki baskıyı artırıyor. Yabancılar yönelik kısıtlayıcı yasalara karşı göçmenler için ve göçmenlerle birlikte mücadele edenler sendikalar ve sol partilerdir. Göçmen işçilerin buradaki çalışma hakları hakkında bilgi sahibi olmak ve göçmenleri bilgilendirmek için göçmen komisyonunda yer alıyorum.»

Olga Pisarek, Bern'deki Üniversite Psikiyatri Servisi'nde çalışıyor, iki yıldır Unia üyesi. Üye olduktan kısa bir süre sonra göç grubu çalışmalarına aktif olarak katılıyor ve kısa süre içinde bölgesel göç grubu MiForte'nin eş başkanlığını üstlendi. Olga için Unia sendikası her şeyden önce işçilerin ve göçmenlerin haklarının korunmasında destek ve dayanışma anlamına geliyor. «Unia adil çalışma koşulları, eşit ücret, ayrımcılığa karşı koruma ve işyerinde eğitim için kampanya yürüten bir kurum. Benim için UNIA, İsviçre'de daha iyi ve daha adil bir çalışma hayatı inşa etmek için önemli bir yer. Her şeyden önce, göçmen grubu bana birliktelik ve dayanışma duygusunu veriyor. Göç ve mesleki entegrasyonun zorluklarıyla karşı karşıya kalan diğer göçmenlerle birlikte, çalışma ve yaşam koşullarını iyileştirmek için birlikte çalışan güçlü bir grup oluşturuyoruz. Bu bana, seçimlerde oy kullanma hakkım olmamasına rağmen, beni etkileyen konularda kararları etkileme fırsatı veriyor. Bu da demokratik süreçlere katılmasam da çalışma ve yaşam koşullarımla ilgili kararları etkileme fırsatına sahip olduğum anlamına geliyor.»

Hayri Akkiz, uzun yıllar metal sektöründe kaynakçı ve tamirci olarak çeşitli firmalarda çalıştı. Geçirdiği bir iş kazası sonucu kısmi engelli oldu. Bir reklam satış kuruluşunda 14 yıldır yarı zamanlı küçük bir işte çalışmakta. Hayri 29 yıldır sendika üyesi. İlk olarak 1995 yılında metal endüstrisi örgütü Gewerkschaft SMUV'a katıldı ve Unia'nın kurulmasının ardından Unia'ya üye oldu. Göç grubunun yönetim kurulunda aktif olarak yer alıyor. Hayri için Unia, emeğin korunması ve haklar için mücadele etmek açısından çok önemli. Kendisi, bireysel olarak hareket etmek yerine, sorunlar ve daha iyi bir yaşam için sendikayla birlikte ortak mücadele etmenin ve sendika üyeliğini güçlendirmenin çok önemli olduğuna inanıyor. Çalışanların sendikalı olması önemli ve gereklidir. Daha iyi ücret ve çalışma koşulları için üyelerin birlikte çalışma yürütmesi önemli, çünkü iyileştirme arzusu, mücadelesi kendiliğinden oluşmuyor. «İşçiler emekleriyle yarattıkları zenginlikten pay almaları ve yetersiz olan ücretlerle yaşamak zorunda kalmamalıdır. Göçmenler, ayrımcılık, yabancı düşmanlığı, ırkçılık ve ağır ve düşük ücretli işte çalışma zorluklarıyla karşı karşıyalar. Unia Göçmen Komisyonu, dayanışma ruhu içerisinde temel haklara yönelik bu saldırılara karşı tüm işçilerin ortak mücadelesinde göçmen perspektifini temsil etmesi açısından önemlidir.»

Röportaj

Çalışma komisyonları müdürü Hilmi Gashi ile röportaj

İsviçre ve diğer sanayileşmiş ülkelerde nitelikli eleman sıkıntısı had safhaya ulaşıyor. Uzmanlar arasındaki bir diyalogda, toplumun çeşitli alanlarından temsilciler olası çözümleri ve göçün rolünü tartıştı. Himi Gashi de Unia sendikası adına katıldı.

Horizonte: Hilmi Gashi, geçtiğimiz kasım ayında ETH Zürih'te nitelikli eleman eksikliği ve göç konulu bir sempozyuma katıldın. Katıldığın çalışma atölyesinde gençler ve göçmenler hakkında konuştuk. Sence İsviçre işgücü piyasasında göçmenlerin karşılaştığı en büyük zorluklar nelerdir?

Hilmi Gashi: En büyük zorluklardan biri hiç şüphesiz birçok göçmenin karşılaştığı yapısal ayrımcılıktır. İşe girişte karşılaşılan engellerden iş yerinde ve kariyerlerinde karşılaşılan engellere kadar. Ne yazık ki pek çok işveren, iş başvurusunda bulunanların beceri ve deneyimlerini dikkate almak yerine henüz yapamadıklarına odaklanan bir yaklaşım sergilemektedir. Neuchâtel Üniversitesi'nden Rosita Fibbi, «köken hiyerarşisi» niden bahsederken bu durumu çok güzel özetliyor. Nitelikli bir iş bulmada gelinen ülke belirleyici olabildiği için, bazı ülkelerden gelenlerin nitelikli bir iş bulması genellikle daha da zordur.

Horizonte: Sempozyumda bu zorlukların üstesinden gelmek ve göçmenlerin entegrasyonunu iyileştirmek için hangi somut tedbirler tartışıldı?

Hilmi Gashi: Göçmenlerin işgücü piyasasına eşit katılımını teşvik etmek ve onlara karşı ayrımcılığın üstesinden gelmek için çeşitli tedbirleri görüştük. Örneğin, hem yasal hem de sosyal nitelikteki yapısal engellerin kaldırılması da buna dâhildir. Göçmenlerin beraberlerinde getirdikleri niteliklerin, becerilerin ve deneyimin tanınması ve teşvik edilmesi önemlidir. Yabancı diplomaların bürokratik olmayan bir şekilde tanınması gerekmektedir. Daha sonra bu nitelikler toplu iş sözleşmelerinde dikkate alınmalıdır. Bu ücretlere yansıtacak ve daha ileri bir kariyer için var olan engeller daha azalacaktır.

Horizonte: Sen gençlerin durumundan da bahsettin. Sence gençlerin meslek seçerken ve çıraklık eğitimi sırasında daha iyi destek almaları neden önemli?

Hilmi Gashi: Gençler vasıflı işgücü açığının kapatılmasında önemli bir rol oynamaktadırlar, ancak birçoğu kötü çalışma ve ücret koşulları nedeniyle meslek eğitimini veya belirli bir mesleği seçmeme doğrultusunda karar vermektedir. Gençlerin, örneğin daha cazip ücretlere, daha fazla takdir edilmeye acilen ihtiyaçları vardır. Meslek eğitimi sadece üretim işi olarak değil, aynı zamanda bir öğrenim olarak da görülmelidir. Gençler eğitimleri sırasında desteklenmelidir ki tam potansiyellerini gerçekleştirebilsinler. Aynı zamanda sömürü, zorbalık ve cinsel tacizden de korunmalıdırlar. İş sağlığı ve güvenliği de bu yaşlarda çok önemli bir rol oynamaktadır.

Horizonte: Göçmenlerin entegrasyonun ve gençlerin durumunun iyileştirilmesi için somut tedbirler önerdin. Unia Sendikası bu konularda nasıl bir rol oynuyor?

Hilmi Gashi: Unia, kökeni ne olursa olsun çalışanların hak ve menfaatlerinin temsil edilmesinde önemli bir rol oynamaktadır. İşyerlerinde ırkçılık, cinsel taciz ve zorbalıkla mücadele etmeye aktif olarak kararlıyız. Ayrıca göçmenlerin daha iyi entegrasyon imkanlarına sahip olmalarını ve potansiyellerinin erken bir aşamada fark edilip teşvik edilmelerini sağlamak için mücadele ediyoruz. Kökeni ne olursa olsun herkesin aynı fırsatlara sahip olduğu kapsayıcı ve adil bir çalışma dünyası için mücadele ediyoruz.

Imran Sariaslan

Sorular & cevaplar

İş görüşmenizde sorulması kabul edilemez sorular

Kız kardeşim geçen hafta kütüphaneci olarak bir iş görüşmesine gitti. Kendisine çocuk sahibi olmak isteyip istemediği sorulmuş. Bölüm müdürünün böyle bir soru sormasına izin var mı?

İŞ GÖRÜŞMESİ: Her şeye cevap vermek zorunda değilsiniz. (Fotoğraf: Adobe Stock)

Gilles Sciboz: Hayır size bu soruyu soramaz. Şirket, başvuru sahibinin ilan edilen pozisyona uygun olup olmadığını anlamak için uygun sorular sormalıdır. Bu, yalnızca doğrudan ilan edilen işle ilgili sorulara izin verildiği anlamına gelir. Bu kapsamı aşan sorular İsviçre Borçlar Kanunu'nu ihlal eder; buna göre işveren, çalışan hakkındaki verileri yalnızca iş ilişkisine uygunluğuyla ilgiliye sorabilir. Başvuru sahibinin sağlığı veya olası hamileliği ile ilgili sorulara, ancak yerine getirilecek görevler sağlık sorunları veya mevcut bir hamilelik ile bağdaşmıyorsa izin verilir. Örneğin, bir başvuru sahibine ağır yük taşıması gerekiyorsa sırt problemleri olup olmadığı sorulabilir. Ya da iş gece çalışmasını, tehlikeli veya yorucu işleri içeriyorsa hamileliğin seyri hakkında bilgi almak için sorulabilir.

Önceki maaş, medeni durum, sabıka kaydı (finans sektöründe çalışacak bir kişi için mülkiyet suçlarıyla ilgili sabıka kaydı veya opiatla ilgili bir hastanede çalışacaksa uyuşturucu suçları hariç), sağlık sorunları, cinsel yönelim veya din ile ilgili sorular yasaktır.

Kız kardeşinizin çocuk sahibi olma arzusu bir kütüphanecinin görevleriyle doğrudan ilgili değildir. Sonuç olarak, soru kabul edilemez. Bu durumda, kız kardeşiniz "kendini savunma hakkı" olarak adlandırılan yalan söyleme hakkını kullanabilir ve soruyu reddedebilir.

(Work, 5.2.24)

AHV-AVS: Ne zaman emekli olacağım?

Bu yıl 64 yaşına giriyorum (1960 doğumlu). Geçen yıl personel departmanı bana 2024 yılında emekli olacağımı söyledi. Mola odasında mutlu bir şekilde bu yıl emekli olacağımı açıkladığımda, iş arkadaşlarım bana bunun mümkün olmayacağını söylediler. Benden çokda genç olmayan bir meslektaşım insan kaynakları nın kendisine 65 yaşına kadar emekli olamayacağını söylediğini anlattı. 2024'te emekli olabilir miyim?

Marina Wyss: Evet, siz 64 yaşında emeklilik yaşına ulaşacak son kadın grubundasınız. AHV/AVS 21 reformu 25 Eylül 2022 tarihinde halkın çoğunluğu tarafından onaylandı. Unia, kadınların emeklilik yaşını yükselttiği için bu bu reforma karşı mücadele etti. Reform 1 Ocak 2024 tarihinde yürürlüğe girdi. Artık normal emeklilik yaşından bahsetmiyoruz. Bunun yerine, hem erkekler hem de kadınlar için 65 olarak belirlenen referans yaşından bahsediyoruz. Vü bu dönemde geçiş nesli için, kadınlar için referans yaşı kademeli olarak her yıl üç ay artırılabilecektir. Daha fazla bilgi ve durumunuza uygun tavsiyeler için lütfen Kantonunuzda ki Emekli Sandığı (Ausgleichkasse/ Caisses cantonales de compensation) ile iletişime geçin.

(Work, 16.2.24, adaptiert)

AHV-AVS: Şimdi kısmi emekli maaşı alabilir miyim?

1962 doğumluyum ve emeklilik için referans yaşına 64 yıl 6 ay sonra ulaşacağım. AHV-AVS reformu 21 kabul edilmesiyle birlikte ben de geçiş kuşağına dahil oluyorum. Çalışan kızım Noel'de bir çocuk beklediğini açıkladı. Doğum izninden sonra tam zamanlı olarak işe dönmeyi planlıyor. Kızım işe döndüğünde torunuma ben bakmak istiyorum. Emekli sandığına gittim ve erken emekli olup olamayacağımı sordum. Emekli sandığı bürosu bana emekli yaşamımın bir kısmını erken çekmek için başvurabileceğimi söyledi. Zamanlamaya bağlı olarak daha düşük bir oran da ödeme uygulaması olabileceği. Kısmi erken emeklilik alıp yarı zamanlı çalışmaya devam edebilir miyim?

Marina Wyss: Evet, bu yeni AHV-AVS yasasının yürürlüğe girdiğinde sunulan yeni bir seçenektir. Artık kısmi emekli maaşı alabilirsiniz. Emekli Sandığı sizin için çeşitli seçenekleri hesaplayabilir. Bu açıklayıcı videolarda daha fazla bilgi bulabilirsiniz: rebrand.ly/videos-ahv.

(Work, 16.2.24)

Yaşamak için daha fazla zaman

Unia çalışma saatlerinin azaltılması için manifesto yayımladı

Unia, aynı ücretle daha kısa çalışma saatleri çağrısında bulunuyor. Çalışma saatlerinin azaltılması için yayımlanan manifestoyu imzalayın. Kazançlı istihdama ek olarak daha özgürce kullanılabilir zaman talebini destekleyin.

Mirjam Brunner, Siyasi İlkelerden Sorumlu Sekreter

İsviçre'de tam zamanlı çalışanların haftalık ortalama çalışma saati 41,7. Bu durumda İsviçre Avrupa'da en uzun süre çalışan ülke (bkz. grafik). Yasalar 50 saate kadar çalışma haftalarına izin verdiği için çoğu kişi daha da uzun süre çalışmaktadır. Bu çok fazla. Bu kadar uzun çalışma saatleri sağlığa zararlıdır. Buna ek olarak, gerekli çalışma temposu ve yoğunluğu sürekli artmaktadır. İsviçre'de çalışanların %28'i iş yerinde stresi hissediyor. Tükenmişlik riski, özellikle düşük gelirli insanlar arasında artmaktadır. Bu adil değil. İş stresinden kurtulmak ve dinlenmek için daha fazla zamanı hak ediyoruz!

Wenn die Arbeitszeitverkürzung fruchtet (workzeitung.ch)

Daha fazla cinsiyet eşitliği için çalışma saatlerinde genel azalma

Bu kadar yüksek tam zamanlı iş yükünün yanında gerekli aile ve ev işleri yapılamamaktadır. Bu nedenle bireysel bir çözüm olarak yarı zamanlı çalışma, özellikle kadınlar arasında yaygındır. Bunun bedelini daha düşük ücretlerle, daha düşük emeklilik maaşlarıyla ve ileri eğitim ve kariyer fırsatları açısından dezavantajlarla ödüyorlar. Herkesin ücretsiz çalışmaya daha fazla zaman ayırabilmesi için daha kısa süreli tam gün çalışma standardına ihtiyacımız var.

Aynı maaşla daha fazla boş zaman mümkün

İyi bir yaşam daha fazla zaman ve daha fazla para gerektirir. Bu nedenle ücret artışı talebimizi daha fazla zaman çağrısı ile birleştiriyoruz. 2016 ve 2022 yılları arasında İsviçre'de işgücü verimliliği %10,3 oranında artarken, nominal ücretler ise sadece %3,4 oranında artmıştır. Bu nedenle verimlilik artışlarının daha fazla boş zaman ile yeniden dağıtılması, yetersiz ücret artışlarına önemli bir katkı sağlayacaktır. Daha kısa, tam zamanlı çalışma saatlerine ek olarak, daha fazla akşam tatili, düzenli hafta sonu tatili, bölünmüş vardiyaların kaldırılması, ücretli molalar, daha fazla tatil ve ücretli resmi tatiller ve erken emeklilik talepleri de kişisel olarak daha fazla boş zaman için verdiğimiz mücadelenin bir parçasıdır.

Bu QR kodunu şimdi tarayın ve yaşamak için daha fazla zaman manifestosunu imzalayın!

Manifest Arbeitszeitverkürzung – jetzt unterschreiben – Unia, die Gewerkschaft

Microsoft Word – Manifeste-QR-Code-de.docx (unia.ch)

8 Mart, Dünya Emekçi Kadınlar Günü

İsviçre genelinde, gastronomi sektöründe eylem günü

Kadınlar 8 Mart'ta Unia ile güçlerini birleştirerek daha yüksek ücret, daha iyi çalışma koşulları ve işyerinde cinsel tacize karşı kararlı önlemler talep ettiler. Unia, gastronomi sektöründe cinsel taciz konusunda farkındalığı arttırmak için bir kampanya başlatıyor.

Hilmi Gashi

Kadınlar eşitlik ve işyerinde ve günlük yaşamda cinsel tacize son verilmesini talep ediyor

Çalışan kadınların yarısı 4126 CHF'den daha az kazanmaktadır. Bakım işlerinin çoğunu onlar yapmakta ve sonuç olarak ücret kaybına uğramaktadırlar. Cinsiyet ayrımcılığına ek olarak ırkçılık, yabancı düşmanlığı ve diğer çoklu ayrımcılık biçimleriyle karşı karşıya kalan pek çok göçmen için durum dahada kötü. Buna ek olarak, hala çok sayıda kadın cinsel şiddet ve tacizden etkilenmektedir.

Gastronomi sektöründe sokak eylemleri ve talepleri

Bu yıl 8 Mart'ta gastronomi sektörü çalışanları daha yüksek ücret ve daha iyi çalışma koşulları için İsviçre genelinde bir gösteri düzenlediler. Unia bu talepleri desteklemekte ve çağrı üzerine çalışmaya son verilmesi ve daha sıkı denetimler getirilmesi çağrısında bulunmaktadır.

Cinsel tacizi durdurun!

Unia, gastronomi sektörü çalışanlarıyla birlikte işyerinde cinsel tacize karşı bir kampanya başlatıyor. Broşür ve çıkartmalarla işletmelerin «tacizden arındırılmış bölge» ilan edilmesi amaçlanıyor. Unia ayrıca çalışanların korunmasını sağlamak için işveren birlikleri ile işbirliği girişiminde bulunacak.

Kampanya hakkında daha fazla bilgi: <https://bit.ly/4a48ayN>

olabilmeniz için ve Horizonte yi dijital olarak okuyabilmeniz için güncel e-posta adresinize veya cep telefonu numaranıza ihtiyacımız var. «Horizonte» ye ücretsiz abone olmak için lütfen ilgili formu doldurun. Sizinle ilgili veriler gizli tutulacaktır.